

Nr 115.

Uppläst och godkänt i första kammaren den 5 augusti 1914.

’ ’ ’ i andra kammaren den 5 augusti 1914.

*Riksdagens skrivelse till Konungen, i anledning av väckt motion
angående antagande av lag om anstånd med betalning
av gäld.*

(Lagutskottets utlåtande nr 20.)

Till Konungen.

Vid innevarande riksdag hava enskilda motionärer hemställt, att riksdagen måtte för sin del antaga ett av dem avgivet förslag till lag om anstånd med betalning av gäld.

Då ett land råkat i särskilt brydsamma förhållanden av övergående beskaffenhet har vid mera än ett tillfälle inträffat, att statsmakterna funnit sig böra för en kortare övergångstid vidtaga extra ordinära åtgärder för underlättande av penning- och kreditförhållandena. Hit höra då närmast åtgärder i syfte att bereda vederbörande anstånd med gäldandet av till betalning förfallna eller förfallande skuldförbindelser. S. k. moratorium har också i större eller mindre utsträckning under den allmänna kris, däri vår världsdel för närvarande befinner sig, redan kommit till stånd i länder, med vilka vi hava delvis ganska omfattande ekonomiska förbindelser. Ett dylikt moratorium, varigenom svenska fordringar i utlandet icke kunna omedelbarligen vid förfallotid indrivas, kan vålla vissa svårigheter å vår penningmarknad, särskilt om svenska gäldenärer i fråga om sina skulder till utlandet icke legaliter medgivits en liknande förmån. På grund härav och då man icke kan fränse, att den allmänna krisen i Europa i och för sig torde komma att menligt inverka på vårt näringsliv och på vår penningmarknad, lär nödig försiktighet bjuda att även i vårt land penningmarknaden och näringslivet beredas den lättnad och de fördelar, ett moratorium under rådande förhållanden skulle medföra.

Efter överbägande av det spörsmål, som genom ovanberörda motio-

ner förelagts riksdagen, har riksdagen, i anledning av förevarande motioner, beslutit för sin del antaga följande

Lag om anstånd med betalning av gäld (moratorium).

Häriigenom förordnas att, där ej Konungen bestämmer kortare tid, anstånd med betalning av gäld skall åtnjutas i fråga om gäld, som före denna dag förfallit, till den 7 september 1914 och, där gälden härefter förfaller före sistnämnda dag, till dess en kalendermånad efter förfallotiden förflutit.

Under anståndstiden må gälden icke vare sig genom stämning till domstol eller hos överexekutor eller utmättningsman utsökas; dock att där talan om betalning redan är anhängiggjord vid domstol eller hos överexekutor, den talan må utan hinder av vad nu stadgats vinna prövning. Ej heller äge borgenär under anståndstiden å gäld, som anståndet avser, grunda ansökan om gäldenärs försättande i konkurs.

Har redan utmätning skett eller gäldenärs bo till konkurs avträtts, må under anståndstiden egendomen ej försäljas i andra fall än i 40 § utsökningslagen eller 48 § konkurslagen sägs.

Under den tid anstånd med växels betalning åtnjutes, må växeln icke till betalning uppvisas eller för bristande betalning protesteras.

Är enligt lag eller författning borgenärs rätt beroende därav, att talan anhängiggöres eller annan åtgärd vidtages inom viss tid, och kan på grund av vad ovan stadgas sådan åtgärd icke företagas, vare borgenärens rätt förvarad, där han fullgör vad föreskrivet är inom en kalendermånad, eller i fråga om växels uppvisning till betalning eller växelprotest sist å andra söckendagen, efter det anståndet med gäldens betalning tilländagick.

Denna lag avser icke gäld, som härefter tillkommer, ej heller skatter, utskylder och andra offentliga avgifter med undantag av sådana avgifter, som omförmälas i 11 § i kungl. förordningen den 16 maj 1884 angående patent eller i 9 § i lagen den 5 juli 1884 om skydd för varumärken.

Denna lag träder i kraft genast efter utfärdandet.

Stockholm den 5 augusti 1914.

Med undersätlig vördnad.